

Nieuwsflash – September 2023

COVID-19 – update over de epidemiologische situatie

De nieuwe sublijnen EG.5 en BA.2.86 zijn onlangs door de WHO geclassificeerd als respectievelijk "variant of interest" "variant under monitoring". Internationaal neemt hun aandeel toe en is er onzekerheid over de ernst ervan. [Op basis van de huidige gegevens](#) zou hun impact echter beperkt moeten zijn. [Vlaanderen](#) gaat vanaf midden september 2023 van start met de nieuwe COVID-19 vaccinatiestrategie volgens het advies van de Hoge Gezondheidsraad. Aan de risicogroepen wordt het vaccin sterk aanbevolen. De vaccinaties zullen tijdens deze herfststrategie worden toegediend via huisartsen, apothekers en verpleegkundigen. [Modellen van UHAsselt](#) onderzoeken de mogelijke impact van deze vaccinatiecampagne, naast de potentiële impact van een toegenomen transmissie vanaf september 2023.

Pertussis – epidemiologische situatie in Vlaanderen

Na de scherpe daling van het aantal gemelde gevallen van pertussis tussen 2019 en 2021 (als gevolg van de COVID-19 pandemie), was er een stijging in 2022 die zich voorlopig lijkt door te zetten in 2023. De absolute cijfers bereiken echter nog niet de niveaus van 2014-2017 (gemiddeld 1.272 gevallen/jaar in het NRC). Vooral in de verplichte meldingen in Vlaanderen wordt een forse toename gemerkt: er werden reeds 657 gevallen (bevestigd of waarschijnlijk) gemeld in 2023, vergeleken met 198 in 2022, 17 in 2021 en 163 in 2020. In 2019, vóór de pandemie, waren er 610 gevallen en 892 in 2018. In West-Vlaanderen ligt het aantal gemelde gevallen hoger dan voor de pandemie. Globaal is het aantal meldingen in Vlaanderen het hoogst binnen de leeftijdscategorie 4-9 jaar. Bij deze groep kan waning immunity voor de boost een rol spelen. Voor de patiënten waarbij de vaccinatiestatus geregistreerd werd, is de grootste proportie volledig gevaccineerd volgens schema. Er zijn 4 hospitalisaties gemeld bij kinderen < 1 jaar op een totaal van 18. Via het pediatrie surveillance netwerk 'PediSurv' worden ernstige gevallen van pertussis bij kinderen < 3 jaar sinds recent opgevolgd. Ook in alle andere gegevensbronnen nemen het aantal gevallen toe, maar in mindere mate.

Door muggen overgedragen ziekten - update over de epidemiologische situatie in Europa

Dengue: In Italië zijn sinds 24 augustus twee locaties van autochtone transmissie van dengue (patiënten zonder reisgeschiedenis) gemeld. De eerste, met drie gevallen (twee mannen van 72 en 62 jaar en een 3-jarig meisje), is gemeld in de gemeente Lodi, in Lombardije. De drie gevallen wonen in de buurt van dezelfde straat en op basis van de datum waarop de symptomen begonnen, zijn ze allemaal mogelijk blootgesteld vóór de vectorbestrijdingsactiviteiten. Het tweede geval van lokale transmissie is bij een 42-jarige man zonder reisgeschiedenis, werkzaam in Rome, in de regio Lazio. Onderzoeken zijn lopende en vectorsurveillance en vectorbestrijdingsactiviteiten zijn gestart in de buurt van de huizen en werkplaatsen van de gevallen, in overeenstemming met het nationale plan. In Frankrijk werden eind juli 2 inheemse gevallen van besmetting met het denguevirus gemeld in Gardanne, in het departement Bouches-du-Rhône van de regio Provence-Alpes-Côte d'Azur. Dengue werd bevestigd door PCR (serotype 2) bij de index en zijn vrouw. Vectorcontrolemaatregelen werden geïmplementeerd rond hun huis. Professionals in de gezondheidszorg en burgers werden geïnformeerd. De 2 gevallen reisden niet recent naar het buitenland, maar eerder meldde men een uit Martinique geïmporteerd geval van dengue dat op 130 meter van hen woonde. Actieve case-finding (huis-aan-huis onderzoek in een zone van 200 meter rond de indexgevallen) bracht nog twee bevestigde gevallen aan het licht, wat het totaal op 4 bevestigde autochtone gevallen bracht.

Tijdens het muggenseizoen 2023 stelden Sciensano en het ITG, met de meldingen van burgers via [MosquitoSurveillance](#), vast dat de tijgarmug (*Aedes albopictus*) overleefde tijdens de winter in Wilrijk en Lebbeke. Er werden brieven verstuurd naar de artsen en ziekenhuizen in deze twee steden en vectorbestrijdingsactiviteiten werden genomen. Om de verspreiding van de tijgarmug tegen te gaan, moeten burgers [stilstaand water](#) (vb. bloempotten, daggoten en regentonnen) rondom de woning zoveel mogelijk te vermijden.

West-Nijlvirus (WNV): De [ECDC-surveillance van WNV-gevallen](#) stelde 229 humane gevallen vast sinds het begin van het overdrachtsseizoen 2023 en vanaf 23 augustus, in Italië (135), Griekenland (58), Frankrijk (13), Hongarije (11), Roemenië (9), Duitsland (2) en Spanje (1). Er werden zeventien sterfgevallen gemeld in Griekenland (8), Italië (6) en Roemenië (3). Aangrenzende landen meldden 39 humane gevallen in Servië (38) en Noord-Macedonië (1), zonder sterfgevallen. Van de landen die inheemse humane gevallen melden, registreren sommige voor het eerst gevallen in regio's waar deze nooit eerder voorkwamen, zoals Charente-Maritime, Alpes-Maritimes en Gironde in Frankrijk, Kastoria in Griekenland en Huelva in Spanje.

Krim-Congo hemorragische koorts - Gevallen in Noord-Macedonië

[Krim-Congo hemorragische koorts \(KCHK\)](#) wordt veroorzaakt door een virus uit de Bunyaviridae familie en wordt overgedragen door tekenbeten (vooral *Hyalomma* genus) of via direct contact met bloed of weefsel van besmette teken, patiënten of vee. Het ziektebeeld kan variëren van asymptomatisch over milde koorts (met lymfeklierzwellingen) tot hemorragieën en orgaanfalen (mortaliteit rond 30% bij gehospitaliseerde patiënten). Sporadische gevallen en uitbraken komen hoofdzakelijk voor in Azië en Afrika. In [Europa](#) komen gevallen voor in de Balkan regio, Spanje, Rusland en Turkije. Eind juli 2023 rapporteerden de volksgezondheidsautoriteiten van Noord-Macedonië over een 27-jarige [patiënt met KCHK](#), opgelopen na een tekenbeet in een afgelegen gebied (Štip). Enkele dagen na opname is de patiënt overleden. Bij één nauw contact (werkzaam in het ziekenhuis waar de index werd opgenomen) werd ook KCHK vastgesteld. Op 14 augustus werd een [derde patiënt](#) niet gelinkte gemeld, en vermoedelijk besmet door een tekenbeet in ander gebied in Noord-Macedonië (Veles). Beide gebieden liggen op minder dan 50 km van elkaar. Gevallen van KCHK werden voor het eerst gedetecteerd in het land in 1971 en het virus werd aangetoond in dieren (gastheren) en teken.

Departement Zorg – Actualisatie richtlijnen meldingsplichtige infectieziekten

De volgende richtlijnen werden geactualiseerd: [mazelen, dengue](#) (inclusie [vaccinatie advies van de HGR](#)), [iGAS](#) (toevoeging isolatie maatregelen bij fasciitis necroticans), [aanpak uitbraak norovirus in WZC](#) en [difterie](#). Voor difterie werd de keuze van antibiotica (therapie en profylaxe) aangepast volgens het [BIVKM](#) en het interval voor toediening van een booster bij risicocontacten in samenspraak met Sciensano. De details over de aanpassingen kan u steeds terugvinden onder versiebeheer op het titelblad.

Contactpersonen: infectieziekten@vlaanderen.be en Newsflash team (flash@sciensano.be)